

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.2/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк. __/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету

бізнесу та сфери обслуговування

27 серпня 2024 р.,

протокол № 08

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»
освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Схвалено на засіданні кафедри
фінансів та цифрової економіки
26 серпня 2024 р.,
протокол № 08

Завідувач кафедри

Наталія ВИГОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної
програми

Олександр ПЕТРУК

Розробник: д.е.н., доц. кафедри фінансів та цифрової економіки
УЩАПОВСЬКИЙ Юрій

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22 / 2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	обов'язкова	
Модулів – 2	Освітньо-професійна програма 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних 4 самостійної роботи – 3,5		Лекції	
		32 год.	4 год.
	Семінари		
	32 год.	4 год.	
	Лабораторні		
	0 год.	0 год.	
	Самостійна робота		
56 год.	112 год.		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47% самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 7% аудиторних занять, 93% самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Економічна теорія» є формування системних знань в галузі сучасної економічної теорії щодо ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів у задоволенні потреб людини.

Завданнями вивчення дисципліни «Економічна теорія» є:

знати і розуміти

– основні поняття і закони економічної теорії та механізм функціонування ринкової економіки у площині ринкових структур досконалої і недосконалої конкуренції;

– основи функціонування ринків факторів виробництва: праці, капіталу, земельних ресурсів;

– основні макроекономічні показники функціонування національної економіки; умови макроекономічної рівноваги та наслідки її порушення.

вміти

– обґрунтовувати нові господарсько-організаційні форми економічного життя та знаходити найбільш адекватні форми розв’язання економічних суперечностей;

– характеризувати з точки зору економічної теорії явища і процеси господарського життя та використовувати набуті знання для функціонального аналізу загальноекономічної ситуації;

– використовуючи основні теоретичні економічні моделі, вирішувати гіпотетичні завдання, відповідати на виклики доби;

– вести на належному науково-теоретичному рівні економічну дискусію.

Зміст навчальної дисципліни скерований на формування таких **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»:

– ІК1. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

– ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

– ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

– ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

– ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

– ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

– СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

– СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

– СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 5

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими таких **програмних результатів навчання** за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»:

–ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

–ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;

–ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;

–ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем;

–ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів;

–ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;

–ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

–*комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

–*уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

–*керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

–*гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

–*лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

–*особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Закономірності економічної організації суспільства

Тема 1. Людина у світі економіки (ЗК01, ЗК06, СК01, ПРН01, ПРН13, ПРН 18)

1. Економічна поведінка людини та мотивація праці
2. Характеристика основних моделей людини в економічній теорії

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 6

3. Предмет економічної теорії. Безмежність потреб людини та рідкісність ресурсів

4. Основні методи економічної теорії

5. Характеристика основних історичних етапів розвитку економічної науки

Тема 2. Основи суспільного виробництва (ЗК01, ЗК08, СК01, ПРН01, ПРН03, ПРН10, ПРН13)

1. Суспільне виробництво і багатство суспільства.

2. Основні стадії руху суспільного продукту: виробництво, обмін, розподіл, споживання.

3. Технологічний вибір в економіці. Крива виробничих можливостей.

4. Альтернативна вартість.

5. Господарські системи: спонтанний порядок та ієрархія.

6. Економічна теорія прав власності. Перелік Оноре

Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки (ЗК01, ЗК08, СК01, СК02, ПРН01, ПРН07)

1. Ринок та передумови його виникнення. Основні суб'єкти ринкової економіки.

2. Товар. Споживча та мінова цінність товару.

3. Суб'єктивна цінність блага: абстрактна і конкретна. Закон граничної корисності.

4. Теоретичний зміст синтезу теорій цінності Альфреда Маршалла.

5. Проходження, сутність та функції грошей.

6. Основні елементи ринкового механізму: ціна, попит і пропозиція, конкуренція.

7. Аналіз індивідуальних ринків: попит і пропозиція.

8. Еластичність попиту і пропозиції.

9. Попит і корисність. Теорія споживчого вибору.

Тема 4. Основні типи ринкових структур (ІК01, ЗК06, СК01, СК02, ПРН01, ПРН07, ПРН16)

1. Ринкове господарство і деперсоніфікований механізм цін. Найважливіші функції ринку.

2. Ринок досконалої конкуренції: основні характеристики:

а) витрати виробництва: види і динаміка;

б) рівновага фірми у короткостроковому періоді;

в) рівновага фірми у довготерміновому періоді;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 7

- г) надлишок виробника та споживача, взаємна корисність обміну.
3. Механізм ринку недосконалої конкуренції:
- характеристика ринкових структур недосконалої конкуренції;
 - основні вступні перешкоди для входження в галузь;
 - цінова дискримінація;
 - втрати від недосконалої конкуренції;
 - антимонопольне законодавство.

Модуль 2. Ринки факторів виробництва. Макроекономічна рівновага та нестабільність

Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів (ІК01, ЗК01, СК01, СК05, ПРН07, ПРН10, ПРН13)

- Виробнича функція. Теорія граничної продуктивності факторів.
- Праця як фактор виробництва. Ринок праці і заробітна плата.
- Капітал як фактор виробництва. Ринок капіталу і процент.
- Земля як фактор виробництва. Ринок земельних ресурсів і земельна рента.
- Підприємництво і прибуток.

Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці (ЗК01, ЗК08, ЗК11, СК01, СК02, СК05, ПРН03, ПРН10, ПРН16)

- Національна економіка: основні результати діяльності та їх вимірювання.
- Система національних рахунків.
- Невдачі ринку та необхідність державного регулювання.
- Теорія суспільного вибору.
- Державне регулювання економіки: основні інструменти.

Тема 7. Макроекономічна рівновага (ЗК01, ЗК06, СК01, СК02, ПРН03, ПРН 07, ПРН13, ПРН16)

- Класична теорія економічної рівноваги.
- Макроекономічна рівновага у моделі «AD-AS».
- Кейнсіанський макроекономічний аналіз.
- Мультиплікатор.
- Інфляційний і дефляційний розриви.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22 / 8</i>

**Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку
ринкової економіки (ЗК08, СК01, СК02, СК05, ПРН07, ПРН15, ПРН16)**

1. Економічний цикл: причини виникнення, характерні риси та періодичність.
2. Механізм поширення циклічних коливань: ефект мультиплікатора-акселератора.
3. Наслідки порушення макроекономічної рівноваги.
4. Роль держави в регулюванні економічних циклів: стабілізаційна політика

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістовні модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Семінари	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
№1	Модуль 1. Закономірності економічної організації суспільства				
	Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії	15	4	4	7
	Тема 2. Основи суспільного виробництва	15	4	4	7
	Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки	15	4	4	7
	Тема 4. Основні типи ринкових структур	15	4	4	7
	Модульний контроль 1	1	-	1	-
<i>Разом змістовний модуль 1</i>		60	16	16	28
№2	Модуль 2. Ринки факторів виробництва. Макроекономічна рівновага та нестабільність				
	Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів	15	4	4	7
	Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці	15	4	4	7
	Тема 7. Макроекономічна рівновага	15	4	4	7
	Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки	15	4	4	7
	Модульний контроль 2	1	-	1	-
<i>Разом змістовний модуль 2</i>		60	16	16	28
Всього		120	32	32	56

5. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії	4
2.	Тема 2. Основи суспільного виробництва	4
3.	Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки	4
4.	Тема 4. Основні типи ринкових структур	4
5.	Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів	4
6.	Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці	4
7.	Тема 7. Макроекономічна рівновага	4
8.	Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки	4
РАЗОМ		32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 10

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Людина у світі економіки. Предмет і метод економічної теорії (7 год.)

1. Чому товари чи послуги можуть бути безкоштовними для окремих людей, але для суспільства ніколи не бувають безкоштовними?

2. Наведіть приклади раціональної поведінки індивіда в умовах закладу швидкого харчування (наприклад, McDonald's). Чи можемо ми стверджувати, що поведінка людини є завжди раціональною, а якщо ні, то які чинники її обмежують?

3. Наведіть приклади, що розкривають повну, обмежену (Г. Саймон) та органічну (Ф. Гайєк) раціональність в економічній поведінці людини.

Тема 2. Основи суспільного виробництва (7 год.)

1. Яким чином поява нових продуктів змінює економічні потреби людини? Чому бажання більшості людей задовольнити власні потреби повною мірою є неможливим?

2. Обґрунтуйте вибір суспільства на користь освіти чи на користь кримінального судочинства в умовах обмеженості ресурсів.

3. Що таке економічні ресурси? На які категорії їх поділяють економісти? Чому ресурси також називають факторами виробництва?

4. Чому гроші в економічній теорії не вважають капітальним ресурсом? Чому підприємницькі здібності є окремою від праці категорією економічного ресурсу? Які основні функції підприємця?

5. Перегляньте таблицю виробничих можливостей випуску військової та цивільної продукції:

Вид продукції	Виробничі альтернативи				
	A	B	C	D	E
Автомобілі	0	2	4	6	8
Керовані ракети	30	27	21	12	0

а) подайте ці дані графічно. На яких конкретних припущеннях побудована ця крива виробничих можливостей?

б) Коли економіка перебуває у точці С, які витрати виробництва одного додаткового автомобіля? Однієї додаткової ракети? Поясніть яким чином ця крива підтверджує закон зростання альтернативних витрат.

в) Що повинно відбутися в економіці, щоб опинитися в певній визначеній точці

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 11

на кривій виробничих можливостей?

Тема 3. Загальна характеристика ринкової економіки (7 год.)

1. Яким чином прибуток і смаки споживачів формують структуру випуску продукції у ринковій економіці?

2. Який з елементів ринку спонукає використовувати економічні ресурси найефективніше?

3. Які чинники в економіці спонукають конкурентні ринки до перерозподілу ресурсів?

4. Чим визначається розподіл виробленого продукту в ринковій економіці?

5. Які переваги має використання капіталу у процесі виробництва? Що розуміють під поняттям «поділ праці»? Які переваги спеціалізації при використанні людських і матеріальних ресурсів? Поясніть, чому необхідним наслідком спеціалізації є обмін?

6. Розкрийте значення грошей як засобу обігу. «Гроші є єдиним товаром, який ні до чого не придатний, окрім як до того, щоб від нього позбутися»

Тема 4. Основні типи ринкових структур (7 год.)

1. Продемонструйте на прикладах, у чому полягає відмінність між внутрішніми і зовнішніми витратами. Якими є внутрішні і зовнішні витрати навчання в університеті? Чому економісти вважають нормальний прибуток елементом витрат? Чи належить до витрат економічний прибуток?

2. Чому у короткотривалому періоді усі витрати можна поділити на постійні і змінні? Визначте до якої категорії витрат належать такі види витрат:

- а) витрати на рекламу продукції;
- б) витрати на придбання палива;
- в) виплата відсотків за надану фірмі позику;
- г) плата за морські перевезення;
- д) виплата податку на нерухомість;
- е) страхові внески;
- є) витрати на заробітну плату робітників.

Тема 5. Ринки факторів виробництва і формування факторних доходів (7 год.)

1. Яким чином ринки визначають рівень доходу(норму прибутку) на капітал.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 12

2. Яким способом спів ставити платежі та витрати, що зроблені у різні терміни часу?

3 Яким чином попит і пропозиція фіксують земельну ренту?

4. Якими засобами і методами на ринках здійснюється перерозподіл не відтворюваних природних ресурсів?.

5. З'ясувати зміст державного регулювання валютних операцій та кредитно-розрахункових відносин.

Тема 6. Основні макроекономічні показники та система національних рахунків. Роль держави в ринковій економіці (7 год.)

1. Розкрийте поняття «інституційна одиниця» та основні принципи побудови системи національних рахунків (СНР). Назвіть основні макроекономічні показники, що розраховуються у СНР.

2. У чому полягає відмінність між валовим внутрішнім продуктом (ВВП) та валовим національним продуктом (ВНП)? Якщо резиденти даної країни заробляють за кордоном більше, ніж іноземці заробляють у цій країні, то який показник вищий: ВНП чи ВВП?

3. Яка різниця для обрахунку національного доходу між: а) вашим рішенням придбати українські меблі, а не польські? б) вашим рішенням оплатити працю вашої дружини (чоловіка) як найманої особи, і тим, що вона (він) будуть виконувати роботу задарма? в) фірмою, що купує автомобіль для службового користування, і фірмою, яка збільшує винагороду працівнику щоб він придбав собі автомобіль?

4. У чому проявляються основні розбіжності між кейнсіанською і монетарною теоріями щодо державного регулювання економіки?

5. Розкрийте і порівняйте концептуальні підходи Ентоні Даунса та Кеннета Ерроу в межах теорії суспільного вибору. Чи можна на підставі зроблених вченими висновків заперечувати чи відкидати необхідність державного втручання в економічні процеси?

Тема 7. Макроекономічна рівновага (7 год.)

1. У чому сутність «Кейнсіанського хреста» як моделі пояснення макроекономічної рівноваги на товарному ринку?

2. Поясніть, чим відрізняються APC і MPC? Чому сума MPC і MPS дорівнює одиниці?

3. У якому співвідношенні перебувають фактичний і рівноважний ВВП, коли заплановані інвестиції менші від заощаджень, а фактичні інвестиції їм дорівнюють?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 13

4. Чи вірно, що за допомогою «Кейнсіанського хреста» пояснюють механізм інфляції попиту, а модель «AD–AS» потрібна для аналізу інфляції видатків?

Тема 8. Макроекономічна нестабільність: циклічність розвитку ринкової економіки (7 год.)

1. Чи вплинув перехід від індустріальної до інформаційної доби на якісні характеристики класичного економічного циклу та на зміну періодичності його спадів та піднесень?

2. Які з нижчеперелічених процесів належать до фази спаду, а які до фази піднесення:

- а) скорочення обсягів роздрібною продажі;
- б) зростання товарно-матеріальних запасів фірм;
- в) зростання приватних інвестицій;
- г) скорочення прибутків;
- г) зростання заощаджень;
- д) зростання податкових надходжень;
- е) зростання рівня цін;
- є) падіння курсу акцій;
- ж) зростання безробіття?

Відповіді обґрунтуйте.

3. Які з перерахованих явищ належать до неокласичного, а які до кейнсіанського тлумачення інфляції:

- а) знижено рівень оподаткування;
- б) домовленість про індексацію зарплати між профспілками і роботодавцями;
- в) збільшено норму банківських резервів комерційних банків;
- г) запропоновано продати облігації державного боргу?

4. Чи можна стверджувати, що до тієї пори допоки ми не заперечуємо високу інфляцію, ми можемо досягти такого низького рівня безробіття, якого тільки забажаємо? Для цього тільки слід збільшити попит на товари і послуги, наприклад, засобами його державного стимулювання?

7. Індивідуальні завдання

Протягом семестру студенти в індивідуальному порядку готують доповіді (або пишуть реферати) з проблемних питань відповідної теми і виступають на семінарі (або надають підготовлені матеріали для перевірки викладачу).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 14

8. Методи навчання

Результат навчання	Методи навчання
1	2
ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	– вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – інтерактивні методи навчання (мозковий штурм); – ситуаційний метод.
ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	– вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань);
ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	– вербальні (лекції-дискусії); – практичні (різні види вправ та завдань); – інтерактивні методи навчання: (мозковий штурм); – інтегровані методи навчання: заняття-ділова зустріч; – ситуаційний метод.
ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	– вербальні (лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – інтерактивні методи навчання: (мозковий штурм); – ситуаційний метод.
ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.	– вербальні (проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – ситуаційний метод.
ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	– вербальні (лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація); – практичні (різні види вправ та завдань); – інтерактивні методи навчання: (мозковий штурм); – ситуаційний метод
ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у	– вербальні (лекції-візуалізації, лекції-дискусії, лекції з аналізом конкретних ситуацій); – наочні (демонстрація);

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 15

дослідженнях та професійному спілкуванні	– практичні (різні види вправ та завдань); – інтерактивні методи навчання: (мозковий штурм); – ситуаційний метод.
--	---

9. Методи контролю

Результат навчання	Методи контролю
1	2
ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН16. Застосовувати	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 16

набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни вміщує поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу змістових модулів навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Поточний контроль з дисципліни «Економічна теорія» базується на оцінці результатів вивчення теоретичних питань семінару та практичного розв'язку типових задач та завдань, а також через опитування та дискусії навколо гіпотетичних завдань з галузі економічної теорії. Для з'ясування рівня самостійної підготовки студентів практикуються поточні контрольні та самостійні роботи.

Розподіл балів за виконання завдань *поточного контролю*:

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять (<i>ваговий коефіцієнт 0,65</i>)	39	39
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань (<i>ваговий коефіцієнт 0,35</i>)	21	21
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 17

Модульний контроль з дисципліни «Економічна теорія» проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за змістові модулі навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу змістових модулів навчальної дисципліни.

Протягом семестру студент денної форми навчання має виконати **дві модульні контрольні роботи**, за кожен з яких він може максимально отримати 20 балів (разом -40 балів). До модульної кредитної роботи студент допускається у разі позитивних результатів поточного контролю. Модульна контрольна робота містить теоретичні питання, а також задачі, що скеровуються на виявлення рівня підготовки студента за темами курсу «Економічна теорія».

Якщо студент не з'явився на модульний контроль, перездати він його може тільки за умови підтвердження вагомості підстав відсутності (документ).

Навіть якщо студент набрав сумарно більше 60 балів, але якщо хоча б одна з модульних контрольних робіт написана менш ніж на 60% від кількості передбачених балів – оцінка автоматично не виставляється. Студент скеровується на екзамен.

Умови отримання підсумкової оцінки на основі поточного і модульного контролю

Назва контролю	Максимальна кількість балів	Фактично отримана кількість балів для отримання оцінки на основі поточного і модульного контролю
МКР 1	20	12 і більше
МКР 2	20	12 і більше
Поточний	60	30
Додатковий*	20	6
Разом	100	60 і більше

*Бали нараховуються поза поточним та модульним контролем, але до загального рейтингу додаються.

Розподіл додаткових (заохочувальних) балів

Перемога та (участь) у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, міжнародних конкурсах за фахом	5 (3)
Участь у грантах, науково-дослідних проектах	2
Підготовка наукових статей	5
Підготовка тез доповідей наукових конференцій	4
Участь у засіданнях наукового гуртка	2
Участь у вебінарах професійних організацій та роботодавців	2
Разом:	20

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 18

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Економічна теорія». Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка»

Критерії допуску до екзамену в разі відсутності підсумкового оцінювання за результатами модульних контрольних робіт

Форма контролю	Кількість балів	Умови допуску до екзамену
Поточний контроль	60 б.	Мінімум 20 б.
Модульний контроль*	40 б.	Щодо модульного контролю вимог не встановлено
Додаткові (заохочувальні) бали	20 б.	Не передбачено

*модульний контроль проводиться в чітко визначений час і його переписування не передбачено (окрім випадків, коли студент може підтвердити вагомість підстав відсутності (якийсь документ)).

Схема нарахування балів

Підсумкова оцінка з курсу «Економічна теорія» розраховується таким чином:

$$O_{\text{результ.}} = k_1 \cdot O_{\text{пот.}} + k_2 \cdot O_{\text{мод.}} + k_3 \cdot O_{\text{сам.}},$$

$O_{\text{пот.}}$ – результати поточної активності студента на семінарських заняттях;

$O_{\text{мод.}}$ – результати модульних контрольних робіт; $O_{\text{сам.}}$ – оцінка за самостійну роботу.

k_1, k_2, k_3 – коефіцієнти, що визначають внесок поточної активності студента на семінарах, модульних контрольних робіт та самостійної роботи на підсумковий результат:

$$k_1 = 0,3; k_2 = 0,4; k_3 = 0,3.$$

Округлення підсумкової оцінки до цілого числа здійснюється за правилами математики.

Рейтингові бали переводяться в оцінки за шкалою оцінок відповідно до критеріїв відповідності рейтингових балів національній шкалі оцінювання знань:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 22 / 19</i>

Шкала оцінювання

За шкалою ECTS	Оцінка	Бали
A	Відмінно	90–100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням окремих модулів	35-59
F	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням повного курсу	0-34

11. Рекомендована література

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 20

Основна література

1. Економічна теорія: Політекономія: підручник / За ред. В. Д. Базилевича; 9-те вид., доповн. – К.: Знання, 2014. – 740 с.
2. Економічна теорія: Політична економія: навч. посібник / За заг. ред. М. І. Зверякова. – Одеса: Атлант, 2014. – 338 с.
3. Ревак І. О., Кіржецький Ю. І., Кіржецька М. С., Мельник С. І. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. – Львів: Львівський держ. Ун-т внут. справ, 2019. – 191 с.
4. Сірко А. В. Економічна теорія. Політекономія: Навч. посібник. – К. : ЦУЛ, 2014. – 416 с.

Допоміжна література

1. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі: Пер. з англ. – К.: Основи, 2001. – 670 с.
2. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: Підручник. – К.: Вища школа, 2007 – 503 с.
3. Економічна енциклопедія: [у 3 т.] / Б.Д. Гаврилишин, С.В. Мочерний, О.А. Устенко та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 200-2002.
4. Економічна теорія: навч. посібник. Укл.: М.І.Колосінська, С.І.Белей, С.В.Бойда. – Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. – 200 с.
5. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка. Навч. Посібник / За ред. З.Г. Ватаманюка та О.З. Ватаманюка. – Львів: «Інтелект-Захід», 2008. – 540 с.
6. Економічна теорія: навч. посібник / О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М.В., Кічурчак, М.І. Терехух – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. – 335 с.
7. Економічна теорія: навч. посібник / В.П. Решетило, Г.В. Стадник, Н.В. Можайкіна та ін. – Харків: ХНУМГ, 2014. – 290 с.
8. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред.. В. М. Тарасевича. – К.: Знання, 2012. – 206 с.
9. Історія економіки та економічної думки: Навч. посібник / За ред. С.В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2010. – 743 с.
10. Макконел К.Р. Брю С.Л. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика. У 2-х ч. / Пер. з англ. – Львів: Просвіта, 1997. – Ч.1.: Макроекономіка. – 671 с.; – 1999. – Ч.2.: Мікроекономіка. – 650 с.
11. Макроекономіка. Мультимедійний навч. посібник / М. С, Бріль, О.М. Кліменко, М.А.Машенко та ін. Харків: ХНЕУ ім.. С. Кузнеця, 2019. – 705 с.
12. Основи економічної теорії: Підручник / За науковою ред. проф. Федоренка В.Г. – 2-е вид. перероблене і доповнене. – К.: Алерта, 2007. – 519 с.
13. Петруня Ю. Е., Задоя А.А. Основи экономической теории: Учебн. Пособие. –

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 21

К: Знання, 2008 – 420 с.

14. Родіонова І. Ф. Макроекономіка та економічна політика. Підручник. – К.: Таксон, 1996. – 240 с.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

Bloomberg Global Innovation Index 2017. URL:
<https://www.bloomberg.com/graphics/2015-innovative-countries/Comparative-advantage> URL:
http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Comparative_advantage.html
Fortune Global 500 List 2017. URL:
http://fortune.com/global500/visualizations/?iid=recirc_g500landing-zone1
Network Readiness Index. URL: <http://reports.weforum.org/global-information-technology-report-2015/network-readiness-index/>
New protectionism URL:
http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/New_protectionism.html
OECD. URL: <https://data.oecd.org/>
The atlas of economic complexity. URL: <http://atlas.cid.harvard.edu/>,
<http://atlas.media.mit.edu/>
The Corruption Perceptions Index. URL:
<https://www.transparency.org/research/cpi/overview>
The Global Innovation Index. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2017-report>
The Logistics Performance Index. URL: <https://lpi.worldbank.org/>
The observatory of economic complexity [Електронний ресурс] – режим доступу:
atlas.media.mit.edu/ru/
Trading Economics. URL: <https://tradingeconomics.com/>
UNCTAD. URL: <http://unctad.org/en/Pages/themes.aspx>
UNdata. URL: <http://data.un.org/Default.aspx>
UNESCO. URL: <http://uis.unesco.org/en/home#slideoutmenu>
UNIDO. URL: <http://www.unido.org>
United Nations. URL: <http://www.un.org/ru/index.html>
Why do countries trade? URL:
http://www.economicsonline.co.uk/Global_economics/Why_do_countries_trade.html
Індекс глобалізації (KOF Globalization Index). URL: <http://globalization.kof.ethz.ch/>
Індекс глобальної конкурентоспроможності. URL: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/>
Індекс легкості ведення бізнесу. URL: <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2017>
Індекс людського розвитку. URL: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.05- 05.01/072.00.1/Б/ОК.2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22 / 22

Рейтинг бюджетної прозорості. URL: <http://survey.internationalbudget.org/#rankings>,
<http://www.internationalbudget.org/opening-budgets/open-budget-initiative/open-budget-survey/open-budget-survey-data-explorer/>

Рейтинг інвестиційної привабливості. URL: <https://www.bdo-ibc.com/index/global-comparison/overall-index/>

Рейтинг недієздатності (вразливості) держави. URL: <http://fundforpeace.org/fsi/>

Світова організація торгівлі (WTO). URL: <https://www.wto.org>

Світовий банк URL: <http://www.worldbank.org/ru/country>

ЦРУ. URL: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/up.html>.

Офіційний портал Верховної ради <http://rada.gov.ua/>

Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Організація Об'єднаних Націй ООН <http://www.un.org/ru/documents/index.html>

Всесвітній банк <http://www.worldbank.org/>

Сайт Міжнародної Торгівельної організації <http://www.wto.org/>

Організація Економічного Співробітництва і Розвитку (ОЕСР) <http://www.oecd.org/>

Європейський союз <http://europa.eu/>

Міжнародний валютний фонд <http://www.imf.org>

Міжнародна організація праці <http://www.ilo.org>

Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] /

Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с. Режим доступу:

http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/